

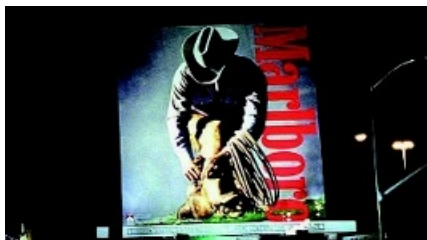
Katastrofal epidemi av tobaksrökning i Indien

Antalet tobaksrökare i Indien ökar lavinartat, och situationen är i dag att betrakta som en epidemi som kan komma att få katastrofala konsekvenser. Det konstateras i en omfattande studie presenterad i *New England Journal of Medicine*. Enligt studien, som gjorts av forskare från bland annat Indien, Storbritannien och Kanada, kommer runt en miljon indier att dö till följd av tobaksrökning år 2010. Bland dödsfallen ingår individer som dör av cancer, kardiovaskulär sjukdom och lungsjukdomar till följd av tobaksrökning.

I Indien finns i dag i storleksordningen 120 miljoner rökare, och den överväldigande majoriteten av dessa är män. Runt var tredje man mellan 30 och 69 år är tobaksrökare, vilket ska jämföras med runt 5 procent av kvinnorna i samma ålder. Rökarna i Indien röker antingen vanliga västerländska cigaretter eller vad som kallas bidi, en slags cigaretter med mindre tobaksinnehåll som rullas i ett annat papper och som inte har filter.

Studien är mycket omfattande. 900 individer har åkt runt och intervjuat människor i Indien om bland annat sjukdomar och rökvanor. Intervjuerna har gjorts både i städer och på landsbygden och ska utgöra ett representativt material för hela landets befolkning. Totalt omfattar studien över en miljon människor. Bland annat har rökvanorna kartlagts hos 74 000 individer som avlidit.

Bland resultaten noteras t ex att rökning beräknas ligga bakom 38 procent av alla dödsfall till följd av tuberkulos (som är vanligt förekommande i Indien), 20 procent av alla dödsfall till följd av kardiovaskulär sjukdom och 32 procent av alla dödsfall orsakade av cancer. Värt att notera är att studien visar att även begränsad tobaksrökning, ett fåtal cigaretter per dag, är korrelerad med ökad risk att



Tobaksindustrin satsar hårt på att nyrekrytera rökare i fattiga länder för att kompensera bortfallet av rökare i västvärlden.

Foto: AP/Scanpix

avlider i tobaksrelaterade komplikationer. Fortsätter trenden kommer i storleksordningen en miljon människor att dö till följd av tobaksrökning år 2010, vilket, om siffran stämmer, gör att tobak skördar lika många offer i Indien som i Kina. Majoriteten av de indier som kommer att dö i komplikationer relaterade till tobak kommer att vara medelålders, skriver författarna vidare.

I takt med att andelen tobaksrökare minskat i västvärlden har tobaksbolagen satsat hårt på att nyrekrytera rökare i fattigare länder med lägre utbildad befolkning för att kompensera för bortfallet. Indien är ett av flera exempel där tobaksindustrin numera gör stora ansträngningar.

Författarna konstaterar att situationen i Indien är att betrakta som katastrofal och uppmanar myndigheter i landet att omedelbart ta krafttag för att begränsa rökningen. Av alla indier som avlider gör snart var tionde det på grund av komplikationer relaterade till tobaksrökning, en faktor som faktiskt kan förhindras, skriver författarna.

Anders Hansen
läkare, frilansjournalist

N Engl J Med. doi: 10.1056/NEJMsa0707719
Epub 2008 Feb 13.

Fetma och rökning vanligt bland deprimerade

Deprimerade individer är oftare feta och röker i större utsträckning än normalbefolkningen.

Det visar en studie presenterad i tidskriften *General Hospital Psychiatry*. Författarna har tittat på data från 200 000 vuxna amerikaner som svarat på frågor kring bland annat hälsa, vikt, kosthållning, rökning och psykiska problem.

Det visade sig att 8,7 procent uppfyllde kriterierna för depression. 15,7 procent hade vid något tidigare tillfälle i livet fått en depression diagnostiserad, medan 11,3 procent fått en ångestrelaterad diagnos. Bland individerna med pågående depression var sannolikheten att de skulle uppfylla kriterierna för fetma (BMI 30 eller högre) 60 procent högre än bland icke-deprimerade.

Det var dubbelt så vanligt att deprimerade rökte än normalbefolkningen, visar resultaten vidare.

Bland de deltagare som fått en ångestdiagnos var sannolikheten att de var feta ökad med 30 procent jämfört med de individer som inte fått en sådan diagnos. Avseende rökning var det dubbelt så vanligt att gruppen med ångestproblem rökte.

Studien visar vidare att såväl deprimerade som ångestdiagnostiserade var mindre fysiskt aktiva och drack mer alkohol. Kausalsambandet är givetvis en komplicerad fråga. Feta kan uppleva sig själva som stigmatiserade och känna sig nedstämda av den anledningen. Men man kan givetvis också tänka sig att deprimerade kontrollerar sin kost sämre, är mindre fysiskt aktiva och därför går upp i vikt.

Resultaten kommer knappast som någon överraskning. Tidigare studier har bland annat kopplat kroniska sjukdomar till depression.

Författarna hoppas att de aktuella rönen ska bidra till att öka medvetenheten kring kopplingen mellan depression, ångest, övervikt, rökning och allmänt ohälsosam livsföring.

Anders Hansen
läkare, frilansjournalist

Gen Hosp Psychiatr. 2008;30(2):127-37.

Artiklar efterlyses

Har du läst (eller skrivit) en artikel som kan vara av intresse för Läkartidningens läsare? Då är du välkommen att referera den på Nya rön-sidorna.

Innan du skickar in artikeln, kontakta doris.francki@lakartidningen.se